

Ils 2 da matg è di d'inventari per l'agricultura

L'Uffizi chantunal d'agricultura e geoinformaziun ha infurmà en las regiuns

■ (anr/abc) En il Grischun cun sias valladas e regiuns diversas dovri er ina organisaziun speziala per clamar ad ina infurmaziun. Uschia è l'Uffizi chantunal d'agricultura sa mess l'emna avant Pasca sin ina turnea. A Zernez, Glion, Grono, Summaprada ed al Plantahof han ils dus manaders da partizun Riet Pedotti e Rudolf Bucher infurmà ils purs ed ils responsabels da las vischnancas davart la registraziun 2014 da l'agricultura grischuna. Quest onn è in pau spezial damai che la politica agrara 2014–2017 (PA 2014–2017) porta intginas midadas. Entant èn ils purs disads cun midadas strategicas che la politica federala fa. Mintga pur è sa specialisà en in program, saja quai cun vatgas da mulscher, produziun biologica, vatgas-mamma, engraschament da vadels ed auters. Mintg'onn l'entschatta da matg è in termin ch'els tuts conuschon: En collavuraziun cun las vischnancas organischa l'Uffizi chantunal d'agricultura la dumbraziun dals manaschis. Questa acziun gronda è ina rimnada da datas. I vegnan registrads ina giada l'onn tut ils animals sco era las surfatschas cultivadas.

«Dapi quatter u tschintg onns èsi vegnì discutà e scrit bler da questa chaussa, uss è ella quà.» Cun quests plets ha Riet Pedotti, anteriur cussegliader puril en l'Engiadina Bassa e dapi l'entschatta da l'onn manader da la partizun pajaments directs ed alpegiazun tar l'Uffizi chantunal d'agricultura, beneventà ils preschents. El e Rudolf Bucher, manader da la partizun contribuziuns da surfatscha/ecologia, han envidà l'emna avant Pasca ils purs ed ils collavuradors da las vischnancas ad ina dieta d'instrucziun. En tschintg lieus dal Grischun han els infurmà cun

Rudolf Bucher (a sanestra) e Riet Pedotti han infurmà l'emna passada da las midadas tar la registraziun 2014 dals manaschis purils. 70 pertschient dals manaschis grischuns fan lur inventari cun agid dal computer.

FOTO A. BEELI

l'intent che la dumbraziun dals manaschis possa succeder senza pli gronds incaps. Per pudair far il november 2014 ils pajaments directs als purs è l'Uffizi chantunal d'agricultura dependent da questas datas. Vi da la dumbraziun d'enfin quà na sa mida betg bler. I dat midadas tar ils termins ch'els cultivaders ston resguardar.

L'onn 2014 è in onn intermediar. La PA 2014–2017 ha purtà ina midada da sistem. Tut ils animals ston vegnir annunziads sco enfin quà. Bler dapli impurtanza han dentant las datas da la surfatscha ch'els purs cultiveschan. 70 pertschient dals manaschis inditgeschan quellas cun agid dal computer. Administrar in manaschi puril è cum-

binà cun endatar cuntinuadamain, manar rapports e contabilitads. Nov è ch'els pajaments directs che la confederaziun metta a disposiziun a l'agricultura sa basan dapi quest onn sin la cultivaziun da las surfatschas e betg pli sin la produziun.

Per ils uffizis chantunals e federals èn questas datas la basa per pudair cal-

cular ils pajaments directs u era per diriger la futura politica agrara. La PA 2014–2017 accentuescha las surfatschas e betg pli la produziun da chorn, latg euv. Uschia ha l'Uffizi federal d'agricultura edì in cumpendi ch'els purs pon duvrar per inditgar lur surfatschas. I sa tracta d'in catalog che clasifitgescha ussa pli che 100 furmas da cultivaziun davent dal graun, pradas artificialas, tircs, pastgiras, enfin tar spezialitads sco glin u zetgas per l'extracziun dad ieli. Gronda impurtanza dat la confederaziun al manaschi che tgira la biodiversità.

Entant è l'administraziun da las surfatschas anc zunt cumplitgada cun formulars e plans da parcelas. Il chantun saja dentant londervi da realisar ina atgna soluziun digitala cun num AgriGIS. I sa tracta d'ina plattafurma electronica cun tuttas pussaivladads d'applicaziun. Davent dal 2016 duess quest servetsch esser semtgà ed a disposiziun. Damai che gia 70 pertschient dals purs grischuns administreschan lur manaschis cun agid dal computer facilitescha questa plattafurma electronica essenzialmain era la dumbraziun e la controlla. Il dretg sin contribuziuns directas resta cumbinà cun controllas. Tar quellas dals termins da segar na sa mida nagut. L'Uffizi chantunal d'agricultura ha er involvà ils funcziunaris da las vischnancas en las controllas. Per ils dus funcziunaris chantunals che han infurmà ils purs èsi fitg impurtant ch'els manaschis annunzian lur surfatschas e lur animals entaifer il termin inditgà. Riet Pedotti ha tranter auter era rendì attent a la situaziun da las alps. La PA 2014–2017 favurisescha cleramain l'alpegiazun. Per questa sparta da l'agricultura ha il chantun a disposiziun da nov ina summa da radund 18 milliuns francs.